U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Karlových Varech,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 9 C 29/2011, o 12 000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Intrum Justitia, s. r. o.,** se sídlem v Praze 9, Prosecká 851/64, IČ 25083236, zastoupené Mgr. Jiřím Sitou, advokátem se sídlem Burzovní palác, Rybná 682/14, Praha 1, a žalovaného **R. G.,**

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci žaloby o 12 000 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 9 C 29/2011, **je soud.**

II. Usnesení Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 23. 2. 2011, čj. 9 C 29/2011 - 5, **se zrušuje.**

Odůvodnění:

Návrhem doručeným dne 14. 6. 2011 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Okresním soudem v Karlových Varech ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 9 C 29/2011 týkající se zaplacení 12 000 Kč s příslušenstvím.

Z předloženého soudního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

Právní předchůdce žalobkyně (společnost UPC Česká republika, a. s.) uzavřel se žalovaným dne 16. 2. 2006 „*Smlouvu o dodávce služeb UPC Direct*“ č. 1251031-2 , jejíž nedílnou součástí byly Smluvní podmínky. Jelikož žalovaný porušil povinnosti ze smlouvy, došlo k jejímu ukončení dnem 23. 5. 2006. Žalovaný měl povinnost podle čl. 3 bodu 5 smluvních podmínek vrátit do sedmi dnů od ukončení platnosti smlouvy zapůjčené zařízení (satelitní komplet Philips/karta). Protože žalovaný zařízení v této lhůtě nevrátil, vznikl žalobkyni nárok na smluvní pokutu ve výši 100% hodnoty zařízení uvedené v ceníku v den uzavření smlouvy dle čl. 3.7 všeobecných podmínek, tj. ve výši 12 000 Kč, žalovaný však tuto smluvní pokutu neuhradil.

Smlouvou o postoupení pohledávek ze dne 21. 8. 2009 přešla předmětná pohledávka ze společnosti UPC Česká republika, a. s. na žalobkyni, která podala proti žalovanému dne 1. 2. 2011 u Okresního soudu v Karlových Varech návrh na vydání platebního rozkazu, v němž navrhla soudu, aby uložil žalovanému zaplatit částku 12 000 Kč s příslušenstvím, a dále nahradit žalobkyni náklady soudního řízení.

Okresní soud v Karlových Varech usnesením ze dne 23. 2. 2011, čj. 9 C 29/2011 - 5, řízení zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.), zároveň rozhodl o nákladech řízení (výrok III.) a o vrácení soudního poplatku (výrok IV.). V odůvodnění soud po citaci ustanovení §7 odst. 1 a §104 odst. 1 z. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, § 108 odst. 1 písm. g), §129 odst. 1 a §64 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích (dále též jen „*zákon o elektronických komunikacích*"), uvedl, že v posuzovaném případě byla dohodnuta smluvní pokuta pro případ, že účastník nesplní smluvní povinnosti zaplatit dohodnutý měsíční paušál, příp. další vyúčtované ceny za poskytnuté služby, v důsledku čehož žalobce využije svého oprávnění předčasně vypovědět smlouvu a doúčtuje tím na smluvní pokutě částku, která by se mu dostala za předpokladu, že by byla smlouva ze strany žalovaného odběratele řádně plněna; jde tedy o smluvní pokutu vázanou na porušení povinností dle smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací, proto je k rozhodování o smluvní pokutě příslušný Český telekomunikační úřad.

Navrhovatel poté podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí negativního kompetenčního konfliktu. Navrhovatel odmítl svou kompetenci, neboť se domnívá, že je oprávněn rozhodovat ve věcech elektronických komunikací pouze spory o otázkách souvisejících se samotným poskytováním služeb elektronických komunikací, eventuálně o ujednáních na ně úzce navazujících. Ujednání o povinnosti zaplatit smluvní pokutu za nevrácení zapůjčeného zařízení přitom takovým ujednáním není; jedná se o soukromoprávní vztah ze smlouvy o výpůjčce, což vyplývá ze článku 3.3 všeobecných podmínek žalobce. Povinnost zaplatit smluvní pokutu je akcesorickým závazkem k závazku hlavnímu, tj. k povinnosti vrátit zapůjčené zařízení, k rozhodování ve věci je proto příslušný soud. Tento názor již zvláštní senát vyslovil v usneseních ze dne 20. 7. 2009, čj. Konf 50/2009 - 8 a ze dne 27. 10. 2009, čj. Konf 100/2009 - 6.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení 12 000 Kč s příslušenstvím se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Zvláštní senát se nejprve zabýval otázkou postoupení pohledávky a jeho vlivu na určení pravomoci k rozhodování sporu. Zvláštní senát v obdobné věci v usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 - 12, vyslovil, že „text §129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, který zakládá příslušnost správního orgánu k rozhodování některých soukromoprávních sporů, ve slovech: „*Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem...*" *je třeba vyložit tak, že tu zákon myslí na „spory vzniklé mezi", nikoli „spory existující mezi". Pro určení věcné příslušnosti správního úřadu k rozhodnutí sporu není proto určující, že pohledávka telefonního operátora za telefonním účastníkem byla po svém vzniku postoupena třetí osobě, která*

telekomunikační činnost nevykonává. I spor z pohledávky takto postoupené je proto věcně příslušný rozhodnout správní orgán, tedy Český telekomunikační úřad".

Zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (srov. č. 485/2005 Sb. NSS). Po vydání výše uvedeného usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009 - 12, zákonem č. 153/2010 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, byl doplněn § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích tak, že *"Úřad rovněž rozhoduje spory v případech, kdy na straně osoby vykonávající komunikační činnost (§ 7) nebo účastníka, popřípadě uživatele, došlo ke změně na jinou osobu, zejména z důvodu postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku.";* není tak pochyb o zachování pravomoci správního orgánu – navrhovatele v případě postoupení pohledávky, byl-li by navrhovatel původně příslušný k rozhodování sporu.

Stěžejním předpokladem pro určení, kdo je příslušný vydat rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení, je však posouzení vzniku a charakteru předmětné pohledávky. Smluvní pokuta, jejíž úhrada je předmětem žalobního sporu, je soukromoprávním institutem; jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá transakce za porušení nebo nesplnění smluvní povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je nutné se zabývat povinností, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem mezi příčinou a následkem, nelze je tedy posuzovat odděleně. Porušení povinnosti je základní podmínkou pro stanovení, zda existuje nárok na smluvní pokutu. O smluvní pokutě bude tedy rozhodovat ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, na jejímž základě vznikl nárok na smluvní pokutu.

Zákon o elektronických komunikacích rozdělil působnost ve vykonávání státní správy v oblasti elektronických komunikací mezi ministerstvo a Český telekomunikační úřad (§ 3 a § 105 a násl. zákona o elektronických komunikacích). Podle § 108 odst. 1 písm. g) tohoto zákona rozhoduje ve sporech, stanoví-li tak tento zákon, Český telekomunikační úřad. Podle § 129 odst. 1 věta prvá zákona rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Komunikačními činnostmi podle § 7 zákona o elektronických komunikacích jsou a) zajišťování sítí elektronických komunikací, b) poskytování služeb elektronických komunikací, c) provozování přístrojů.

Podle § 2 písm. n) citovaného zákona je službou elektronických komunikací služba obvykle poskytovaná za úplatu, která spočívá zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, včetně telekomunikačních služeb a přenosových služeb v sítích používaných pro rozhlasové a televizní vysílání a v sítích kabelové televize, s výjimkou služeb, které nabízejí obsah prostřednictvím sítí a služeb elektronických komunikací nebo vykonávají redakční dohled nad obsahem přenášených sítěmi a

poskytovanými službami elektronických komunikací; nezahrnuje služby informační společnosti, které nespočívají zcela nebo převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací.

V posuzovaném případě je proto nutné v souladu s §129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozlišit, za jaké porušení povinnosti nárok na smluvní pokutu vznikl. Pokud by se jednalo o porušení povinnosti vyplývající ze smlouvy mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, ve které si tyto subjekty dohodly smluvní pokutu pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, jak dovodil okresní soud, pak by k rozhodování o smluvní pokutě byl příslušný Český telekomunikační úřad. Neuhrazení ceny za poskytnuté služby je porušením zákona o elektronických komunikacích (srov. § 64) a nárok na smluvní pokutu s tímto porušením přímo souvisí. V tomto případě by zvláštní senát potvrdil názor okresního soudu, tedy že je k rozhodování příslušný správní orgán.

Předmětem řízení však není smluvní pokuta ve výši doúčtované částky smluvního plnění za poskytnuté služby elektronických komunikací, ale smluvní pokuta za porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení; ostatně dle článku 3.3 k žalobnímu návrhu přiložených smluvních podmínek právního předchůdce žalobkyně – společnosti UPC Česká republika a.s. byl žalovaný k zařízení pro poskytování objednaných služeb v postavení výpůjčitele ve smyslu z. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Výpůjčka věci je soukromoprávním vztahem a příslušný k rozhodování o smluvní pokutě plynoucí z porušení povinností vztahujících se k výpůjčce je tedy soud. Obdobnou otázkou se již zvláštní senát zabýval v usnesení ze dne 13. 10. 2005, čj. Konf 99/2004 - 5 (publikováno ve Sb. NSS 1478/2008): *Spor o nároky plynoucí z porušení povinnosti vypůjčitele vrátit zařízení sloužící k přijímání signálu digitálního satelitního vysílání, které mu osoba vykonávající komunikační činnost coby půjčitel předala v návaznosti na uzavření smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, není sporem týkajícím se povinností uložených zákonem č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž by měl rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona), nýbrž sporem vyplývajícím ze soukromoprávního vztahu. Rozhodnout o takovém sporu proto přísluší soudu (§ 7 odst. 1 o. s. ř.).*

Nelze zpochybnit, že bez zapůjčeného zařízení by nebylo možné služby na základě zákona o elektronických komunikacích provozovat. To ovšem z výpůjčky nečiní službu elektronických komunikací.

Přestože k výpůjčce došlo v souvislosti s uzavřením smlouvy o poskytování služby elektronických komunikací, rozhodování o smluvní pokutě vyplývající z porušení povinnosti vrátit vypůjčené zařízení zákon o elektronických komunikacích nesvěřuje Českému telekomunikačnímu úřadu. Tato věc tedy patří do příslušnosti soudů. Proto zvláštní senát vyslovil, že příslušný k rozhodování o zaplacení 12000 Kč s příslušenstvím je soud.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení

řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 23. 2. 2011, čj. 9 C 29/2011 - 5.

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Okresní soud v Karlových Varech pokračovat v původním řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. září 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu